

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2017. GODINU STRANKE DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI

Broj: 03-07-6-287/18
Sarajevo, 19.04.2019. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti za 2017. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskog izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske aktivnosti prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskih izvještaja, osim gornjih napomena nismo zapazili ništa značajno, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske aktivnosti za 2017. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Stranka demokratske aktivnosti se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	32.280,09	8,61
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,09	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	1,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	342.623,82	91,39
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	374.905,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	374.905,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 349.253,72 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Stranka demokratske aktivnosti. Skraćeni naziv stranke je A-SDA.

Stranka demokratske aktivnosti je registrovana kod Općinskog suda u Bihaću, rješenjem broj: 017-0-RegPo-08-000002 od 08.02.2008. godine.

Sjedište stanke je u Cazinu, Cazinskih brigada bb.

Lice ovlašteno za zastupanje Stranke demokratske aktivnosti je Nermin Ogršević, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2017. godinu je Dr. sc Muhamed Alić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, organizacionu strukturu Stranke demokratske aktivnosti čine:

- Centrala A-SDA u Tuzli,
- Glavni odbor A-SDA u Sarajevu,
- 4 kantonalna odbora,
- 6 gradskih odbora i
- 23 općinska odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske aktivnosti za 2017. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Stranke demokratske aktivnosti obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Stranke demokratske aktivnosti u periodu od 2008. do 2016. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja za 2016. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava, da u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentira sve donacije, uključujući nenovčane, da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni političkim strankama, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama stranke, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da dostavlja dodatnu dokumentaciju, da plaćanja gotovinom svede na najmanju moguću mjeru, te plaćanja vrši putem transakcijskog računa i da, imajući u vidu da se stranka finansira najvećim dijelom sredstvima iz budžeta (84,86% čini prihod iz budžeta), prikupljena sredstva troši racionalnije.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2017. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske aktivnosti nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka demokratske aktivnosti je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Programom utroška sredstava za 2017. godinu Stranka demokratske aktivnosti je za nivo stranke planirala troškove u iznosu od 328.500,00 KM, dok je u finansijskom izvještaju iskazala ukupne troškove u iznosu od 349.253,72 KM. Stranka je svoje troškove u odnosu na program utroška sredstava za 2017. godinu ostvarila u većem iznosu za 20.753,72 KM.

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

Uvidom u poslovne knjige i finansijski izvještaj stranke, utvrđeno je da je stranka na nivou centralnih organa ostvarila režijsko-administrativne troškove u iznosu od 338.291,01 KM i troškove propagande u iznosu od 10.962,71 KM.

Stranka u okviru programa utroška sredstava nije planirala troškove propagande, a iste je ostvarila u iznosu od 10.962,71 KM, kao ni troškove reprezentacije, a koji su takođe ostvareni u iznosu od 42.965,03 KM.

Kod pojedinih kategorija troškova, stranka se nije pridržavala plana utroška, pa je iste ostvarila u većem iznosu od troškova predviđenih programom utroška. Tako je troškove materijala i energije planirala u iznosu od 35.000,00 KM a ostvarila ih je u iznosu od 41.889,60 KM, što je više za 6.889,60 KM. Poreze i doprinose koji ne zavise od rezultata planirala je u iznosu od 4.500,00 KM a iste ostvarila u iznosu od 10.265,53 KM, odnosno više za 5.765,53 KM. Isto tako, ostale troškove planirala je u iznosu od 6.000,00 a ostvarila ih je u iznosu od 9.010,71 KM, što je više za 3.010,71 KM.

S obzirom da sredstva nije utrošila, odnosno ostvarila troškove u skladu sa programom utroška za 2017. godinu, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Stranka demokratske aktivnosti je prekršila odredbe člana 5. stav (4)² i člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Politička stranka nije u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ, Općine Bosanska Krupa i Općine Zavidovići.

- Prema podacima koje je, aktom broj: 05-02-940/18 od 29.03.2018. godine dostavila Općina Ključ, poslovni prostor zgrade Doma kulture Općina je dodijelila na korištenje Udruženju građana „Ključki biseri“ iz Ključa. Ovo udruženje građana je Općinskom odboru Stranke demokratske aktivnosti u Ključu dio prostora, površine 18,60 m², dodijelilo na korištenje bez naknade.
- Općina Bosanska Krupa je u aktu broj: 01/V-OIK-007/18 od 28.03.2018. godine, navela da je Općinskom odboru Stranke demokratske aktivnosti dodijelila dvije kancelarije na korištenje bez naknade.
- Općina Zavidovići je u aktu broj: 01-14-907/18-AP-2 od od 04.04.2018. godine, navela da je Općinskom odboru Stranke demokratske aktivnosti Zavidovići na osnovu Odluke broj: 01-23-3677/16-AP-3 od 14.12.2016. godine dodijelila prostor na korištenje površine 22,00 m² bez naknade, na period od 4 godine.

Stranka demokratske aktivnosti je korištenjem poslovnih prostorija bez plaćanja zakupnine ostvarila nenovčane donacije, koje je u skladu sa članom 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka bila obavezna evidentirati u poslovnim knjigama i prijaviti u godišnjem finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

(2) Donacije koje su uplaćene na transakcione račune organizacionih dijelova stranke u Goraždu, Velikoj Kladaši i Cazinu u iznosu od 3.811,00 KM stranka nije uplatila na transakcioni račun Centrale stranke, čime je prekršila odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

² Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

c) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske aktivnosti prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka demokratske aktivnosti je tokom 2017. godine besplatno koristila prostorije Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ, a što nije u finansijskom izvještaju prijavila na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu platiti).

Na osnovu prikupljene dokumentacije, utvrđeno je da se Udruženje žena „Ključki biseri“ Ključ finansiralo javnim sredstvima.

Stranka demokratske aktivnosti je besplatno koristila prostorije Udruženja, čime su prekršene odredbe člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

d) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Stranka demokratske aktivnosti nije, u skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, uspostavila, potpune i tačne evidencije o prihodima i rashodima, obavezama stranke na dan 31.12.2017. godine i nije iskazala sve transakcijske račune, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁴. Finansijski izvještaj stranka nije popunila u skladu sa odredbama člana 12. stav (4) ovog Zakona⁵ i Pravilnikom o godišnjim finansijskoim izvještajima političkih stranaka - u daljem tekstu: Pravilnik.

- (1) U obrascima finansijskog izvještaja, 3 (*Izvori finansiranja*) i 3-e (*Nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu platiti*), stranka nije iskazala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora koji su vlasništvo općina: Ključ, Bosanska Krupa i Zavidovići, čime je prekršila odredbe člana 13. i člana 18. Pravilnika.
- (2) U finansijskom izvještaju, obrascu 4.1 (*Režijsko-administrativni i ostali troškovi*) stranka nije iskazala troškove zakupa za općinske odbore Ključ, Bosansku Krupu i Zavidoviće, dok je za općinski odbor stranke u Tešnju troškove zakupnine iskazala u većem iznosu za 250,00 KM, a za općinski odbor stranke Breza nije nikako iskazala troškove zakupnine, koji su iznosili za šest mjeseci 2017. godine 102,50 KM⁶, čime je prekršila odredbe člana 22. Pravilnika. Takođe, stranka nije iskazala ni obaveze po osnovu zakupa za općinski odbor stranke u Brezi, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.
- (3) Stranka, suprotno računovodstvenim propisima i odredbama iz Pravilnika, troškove u iznosu od 52.108,42 KM nije evidentirala u momentu njihovog nastanka.
 - Troškove goriva i maziva, koje je u finansijskom izvještaju prijavila, u iznosu od 36.350,21 KM, stranka je u poslovnim knjigama većim dijelom evidentirala na dan 01.01.2017. godine, odnosno u iznosu od 22.626,74 KM.

³ Udruženjima i drugim neprofitnim organizacijama koje se finansiraju javnim sredstvima, bez obzira na iznos sredstava, zabranjuje se finansiranje političkih stranaka.

⁴ U skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dužna voditi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima. U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (1) ovog Zakona dužna je uspostaviti evidencije o svim prihodima i rashodima

⁵ U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (4) Zakona, politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

⁶ Odluka Općine Breza o dodijeli u zakup poslovne prostorije u zgradi „Radnički dom“ broj: 01/1-02-1764/17 od 28.06.2017.godine.

- Troškove reprezentacije, koji su u finansijskom izvještaju prijavljeni, u iznosu od 42.965,03 KM, u poslovnim knjigama stranka je znatan dio troškova, odnosno 11.047,78 KM evidentirala na dan 01.01.2017. godine.
- Ostale troškove u iznosu od 8.618,36 KM, ostale usluge u iznosu od 2.663,89 KM, kamate u iznosu od 2.665,22 KM, troškove reklame i propagande u iznosu od 2.405,84 KM, troškove materijala i usluge održavanja u iznosu od 1.081,48 KM i PTT troškove u iznosu od 999,11 KM stranka je takođe evidentirala na dan 01.01.2017. godine.

Ovakvim postupanjem, Stranka demokratske aktivnosti je prekršila računovodstvena načela urednosti i ažurnosti, pa samim time dovela u pitanje i vjerodostojnost utroška novčanih sredstava, koja politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

- (4) Na osnovu uvida u Izvještaj o računima pravne osobe iz registra Centralne banke BiH od 27.06.2018. godine, utvrđeno je da stranka na obrascu 2. finansijskog izvještaja (*Pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke*) nije iskazala transakcijski račun broj: 1607010000004477 otvoren kod Vakufske banke, a koji je ugašen dana 20.11.2017. godine. Stranka je u dodatnoj dokumentaciji dostavila Izjavu za ovaj transakcijski račun kao i obavještenje Vakufske banke da nije bilo prometa tokom 2017. godine. Neiskazivanjem transakcijskog računa stranka je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci demokratske aktivnosti da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava,***
- ***da u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentira sve donacije, uključujući nenovčane,***
- ***da primljene donacije uplaćuje na transakcijski račun centrale stranke,***
- ***da se ne finansira iz izvora koji su zabranjeni političkim strankama,***
- ***da vodi tačne, potpune i ažurne evidencije o svojim prihodima, rashodima, obavezama i***
- ***da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.***

Komentar:

Stranka demokratske aktivnosti se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu.

U skladu sa odredbom člana 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dobrovoljno otklonila neke od nedostataka, koji su navedeni u preliminarnom izvještaju, o čemu je dostavila relevantne dokaze. U skladu sa navedenim, Služba za reviziju je uvažila ispravku nedostataka u finansijskom izvještaju i uvažila naknadno dostavljene dokaze, pa je nalaz iz preliminarnog izvještaja o pregledu da stranka nije izdavala potvrde za primljene donacije, korigovala u konačnom izvještaju o pregledu.

Revizor

Nevenko Andan

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić